

Ambargo zamanı: 10:00 (ANKARA), 2 Eylül 2011

HSBC Türkiye İmalat Sanayi PMI™

PMI iş koşullarında 2009'daki piyasa durgunluğunun sona erişinden bu yana ilk kez bozulma eğilimine işaret ediyor

Önemli bulgular:

- Ağustos ayında yeni sipariş ve fabrika çıkışlarında düşüş gözlemlendi
- İstihdam yaratma seviyesi son bir buçuk yılın en düşük seviyesine geldi
- Girdi fiyatları enflasyonu keskin bir yükseliş sergiledi

Elde edilen son verilere göre, Avrupa ve MENA* bölgesindeki çifte kriz, Türkiye'nin imalat performansını olumsuz etkilemeye başlıyor. Mevsimsellikten arındırılmış HSBC Türkiye İmalat PMI™ Endeksi 2009'daki piyasa durgunluğunun yılı ortalarında sona erişinden bu yana ilk kez, Ağustos ayında herhangi bir değişim gözlenmediğine işaret eden 50,0 ölçümünün altına düştü. Endeks ölçütü olan 48,8 (Temmuz ayında 52,3) sektördeki ılımlı düşüşe işaret etti.

PMI, imalat sanayisinin kaydettiği performansı sergilemek amacıyla tasarlanmış tek rakamlı, bileşik performans göstergesidir. Başlık endeksindeki düşüş eğiliminin arkasında, fabrika çıkışları, yeni sipariş ve girdi stoklarındaki düşüşlerle birlikte istihdamdaki yavaş yükseliş oldu.

Türk imalatçılarına verilen yeni sipariş seviyesi Ağustos ayı boyunca son dört ayda ikinci kez ve 2009 yılının Nisan ayından beridir en yüksek hızda düşüş sergiledi. Yeni ihracat işleri de yavaşlama sergiledi. Firmalar, yüksek satış fiyatları ve zayıf müşteri likidite seviyesinin yanında, Avrupa'daki ekonomik problemlerin ve MENA bölgesindeki siyasi zorlukların talep seviyesine gölge düşürdüğünü dile getirdiler.

Yeni iş bakımından hâsılatın düşük oluşu, Ağustos ayında imalatçıların üretim seviyelerini düşürmelerine sebep oldu. Buna rağmen, birikmiş işlerin hızlı bir şekilde azaltılması, fabrika çıkışlarındaki düşüş hızının etkisini azalttı.

Yeni siparişlerin seviyesinin düşüşüne paralel olarak, satın alma

faaliyetleri de, az da olsa düşüş gösterdi. Yükselen girdi maliyetleri ve ham maddelerin bazılarında ulaşılabilir zoruğu, nispeten daha düşük satın alma seviyesinin sebepleri arasında gösterildi. Sonuç olarak, üç ay içinde ikinci kez girdi stoklarına yüklenildi.

Ağustos ayında da Türk imalatçıları teslimatta gecikme rapor etti. Son kötüleşme eğilimi marjinal seviyelerde olsa da, tedarik süresi arka arkaya 21 ay boyunca da uzamaya devam etti. Raporlar, gecikmelerin sebebinin tedarikçilerin düşük stok seviyesi ve ham madde tedarikinde yaşanan zorluklar olduğuna işaret etti.

Yeni siparişlerdeki hareketlenmeyi yavaşlatma eğilimi olan istihdam seviyesi, son anket dönemi boyunca büyümeye devam etti. Ancak, yükselme hızı bir buçuk yıllık zaman diliminin en zayıf seviyesine gerilemeyi sürdürdü.

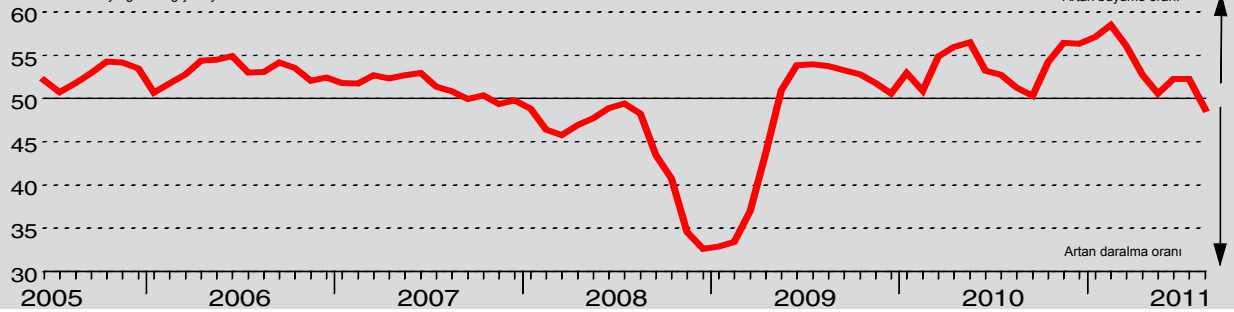
Girdi fiyatları enflasyonu Ağustos ayı boyunca sert bir yükseliş sergileyerek, son beş ayın en yüksek seviyesine geldi. Liranın zayıflaması enflasyondaki ana etmen olarak gösterilmesine rağmen, genel ham madde fiyatlarının artışı da diğer bir faktör olarak anıldı.

Piyasalardaki nispeten daha düşük talebe rağmen, Türk imalat ürünü fiyatları Ağustos ayında da artmaya devam etti. Anket tarafından gözlemlenmekte olan şirketler, yüksek girdi maliyetini telafi etmek adına, fiyat artışlarına gereksinim duyulduğunu dile getirdiler. Fiyat enflasyonu Temmuz ayından bu yana yükselse de, 1'inci çeyrekte kaydedilen seviyenin çok altında seyretti.

*Orta Doğu ve Kuzey Afrika

HSBC Türkiye Satın Alma Yöneticisi Endeksi™ (PMI™)

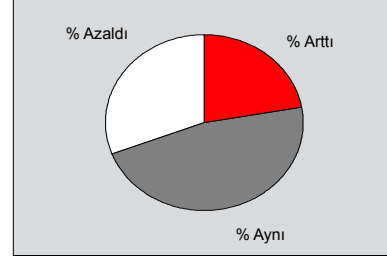
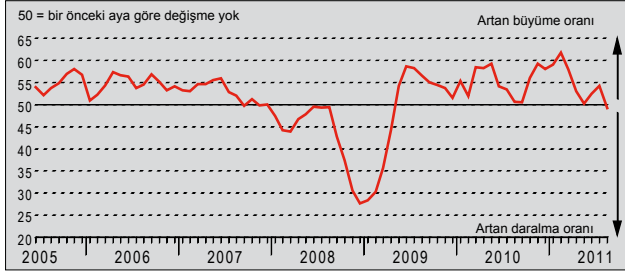
50 = bir önceki aya göre değişme yok

HSBC Türk Satın Alma Yöneticisi Endeksi™ (PMI™) imalat sektörüne genel bir bakış imkanı sağlayan bir bileşik göstergedir ve tüm ekonomi için yol gösterici bir gösterge olarak kabul edilir. Gösterge değer mamul, yeni sipariş, istihdam, tedarikçi teslim süresi ve satın alınan mal stoku gibi farklı endekslerin bileşiminden türetilmiştir. PMI değeri 50,0'in altındaysa imalat sanayi daralmaktadır, üzerindeyse genişlemektedir. 50,0 değerinde ise bir değişiklik yoktur. 50,0 değerine göre sapma ne kadar fazlaysa endeksteeki değişme oranı o kadar büyüktür. Purchasing Managers' Index™ ve PMI™ Markit Economics Limited şirketinin ticari markalarıdır, HSBC yukarıda sözü edilen markaları lisanslı kullanmaktadır. Markit ve Markit logosu Markit Group Limited şirketinin kayıtlı ticari markalarıdır.

Üretim Endeksi

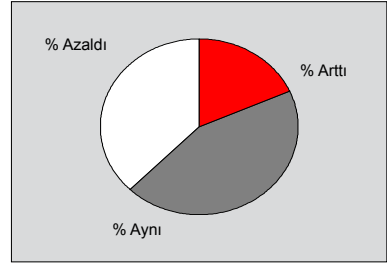
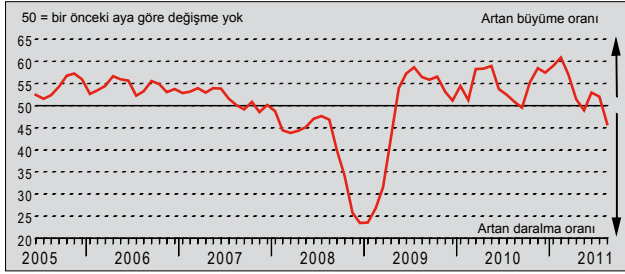
S: Üretim bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Temmuz ayından bu yana 5 puanlık bir düşüş sergileyen mevsimsellikten arınmış Fabrika Çıktıları, Ağustos ayında hiçbir değişiklik kaydedilmediğine işaret eden 50,0 sınırında kaldı. Son ölçümler, Türk imalat üretimindeki hafif düşüğe işaret etti. Panel üyeleri, faaliyet seviyelerinin, düşük yeni sipariş sayısından dolayı zayıfladığına değindiler. Verilere göre, fabrika çıktılarındaki düşüş oranının etkisi, birikmiş işlerin keskin bir hızla azaltılması ile hafifletildi.

Yeni Siparişler Endeksi

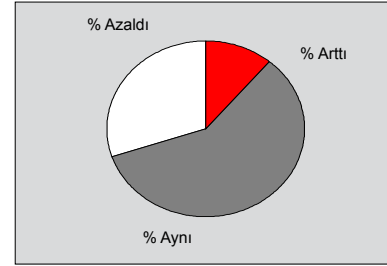
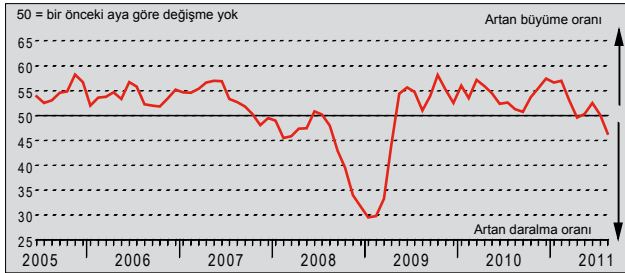
S: Aldığınız toplam siparişlerin miktarı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Ağustos ayında, dört aylık bir süre içinde ikinci kez Türk imalat sektöründe yeni işlerde düşüş gözlemlendi. Dahası, bu düşüş oranı, ekonomik gerilemenin son dönemi olan Nisan 2009'dan bu yana en keskin düşüş olarak kaydedildi. Yüksek satış fiyatları ve zayıf müşteri likidite seviyesi ile birlikte Avrupa'daki ekonomik şartlardan ötürü düşük talep seviyesini sebep olarak gösterdiler.

Yeni İhracat Siparişleri Endeksi

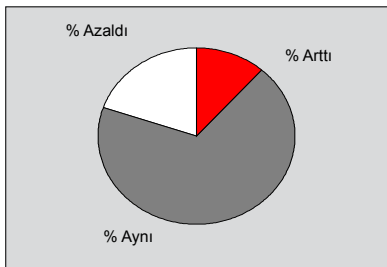
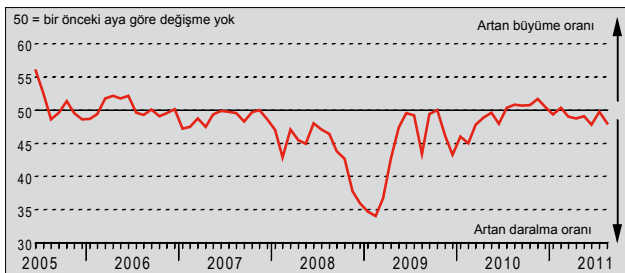
S: Yurtdışından aldığınız siparişler bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Üç aylık istikrarlı büyümenin akabinde, Türk imalatçıları tarafından alınan yeni ihracat siparişleri, son anket döneminde düşüş sergiledi. Bu düşüş, Nisan 2009'dan bu yana en çok göze çarpan düşüş olup, katılımcılar düşük sipariş sayısını Avrupa'daki zayıf ekonomik şartlara ve Orta Doğu'daki politik sorunlara bağladılar.

Birikmiş İşler Endeksi

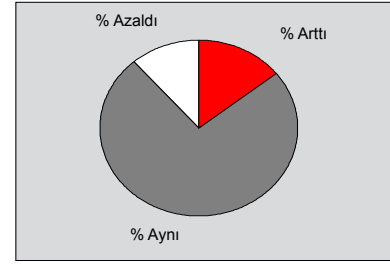
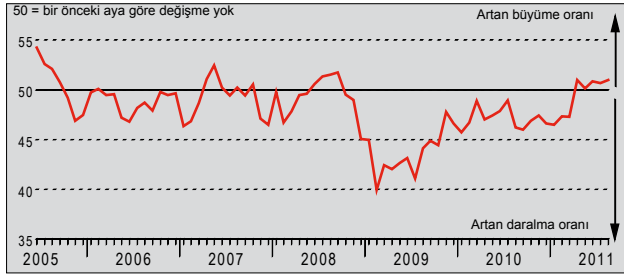
S: Birikmiş sipariş miktarınız bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Geçmiş altı ay boyunca olduğu gibi, Türk imalatçılarının bitmemiş işler seviyesi Ağustos ayında da düşüş sergilemeye devam etti. Temmuz ayından bu yana birikmiş işler seviyesinde hafif bir yükselme gözlemlense de, bu seviye dizilim ortalamasının altında seyretti. Şirketler düşük birikmiş işler seviyesini, yeni iş alımındaki düşüşe bağladılar.

Nihai Ürün Stoku Endeksi

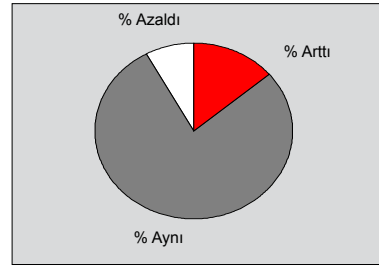
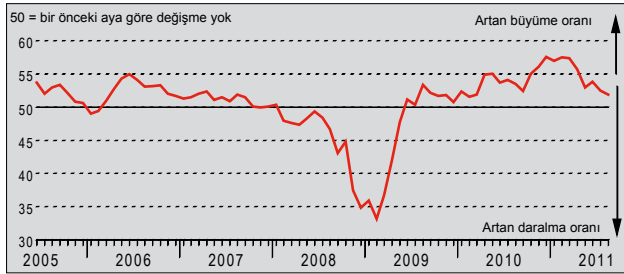
S: Nihai ürün stokunuz bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türk imalatçıların mamul mal stokları Ağustos ayı boyunca yükselişe geçerek, art arda beş aylık istikrarlı büyümeye sebep oldu. Birikim oranı bu ay içinde Nisan ayından bu yana kaydedilen en yüksek hızla arttı. Düşük satış seviyeleri, katılımcılar tarafından stoklardaki artışın ana nedeni olarak gösterildi.

İstihdam Endeksi

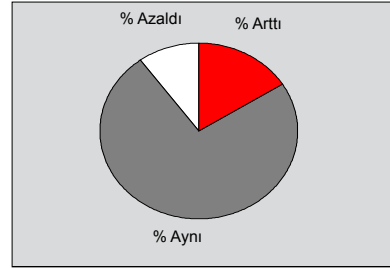
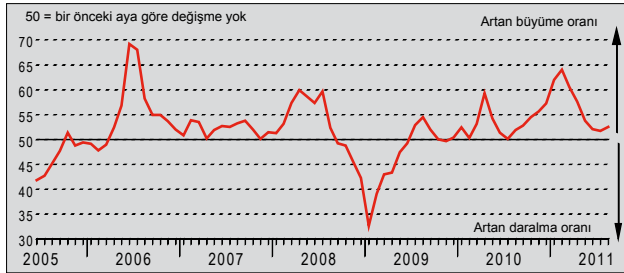
S: Firmanızda çalışan sayısı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

İstihdam yaratma seviyesi azalsa da, Türk imalatçılar Ağustos ayında da yeni eleman alımına devam ettiler. İstihdam alanındaki en son yükseliş, bir buçuk yılın en düşük seviyesinde gerçekleşerek, hem yeni iş hem de nihai ürün seviyelerinde zayıf eğilime işaret etti. Personel takviyesinin gerçekleştirildiği durumların %14'ünde, firmalar şirketlerin genişleme safhalarına ve daha kapsamlı ticaret gereksinimlerine işaret ettiler.

Ürün Fiyatları Endeksi

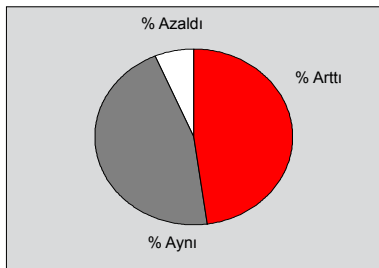
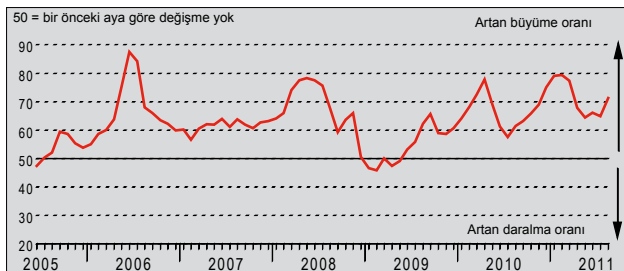
S: Ürünlerinizin satış fiyatı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Firmanızda olan girdi maliyetlerini telafi etmek amacıyla, Ağustos ayında Türk imalatçıları fiyatlarını yükseltti. Son 26 aylık dönemde yirmi beşinci kez yükselen nihai ürün fiyatlarındaki bu yükseliş ivme kazandı. Buna rağmen, enflasyon ilk çeyrekte kaydedilenlere kıyasla oldukça zayıf bir seviyede gerçekleşti.

Girdi Fiyatları Endeksi

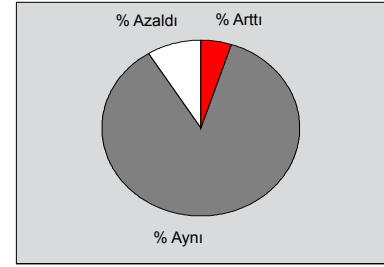
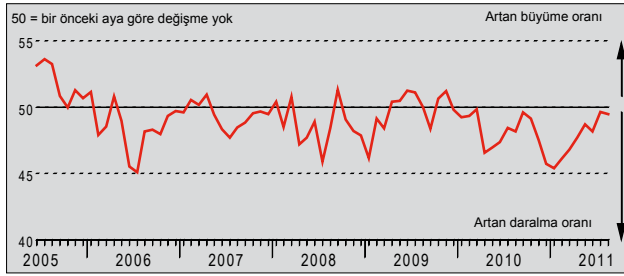
S: Satın aldığınız malların ortalama fiyatı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Mevsimsellikten arındırılmış Girdi Fiyatları Endeksindeki son beş ayın en yüksek oranı olan 6,4'lük artış, girdi fiyatı baskılarının Ağustos ayı boyunca önemli bir oranda ağırlaştığına işaret etti. Panelistlerin %48'lik kısmı Temmuz ayından beridir satın alma maliyetlerindeki yükseliş işaret etmeleri ile birlikte, enflasyon önemli bir seviyede gerçekleşti. Katılımcılara göre son artış, yüksek ham madde fiyatları ve olumsuz döviz kurlarından dolayı ortaya çıktı.

Tedarikçilerin Teslim Süresi Endeksi

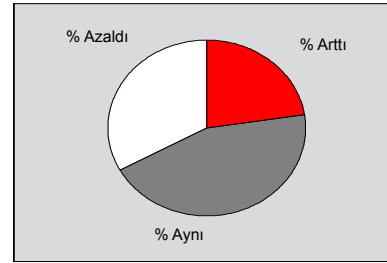
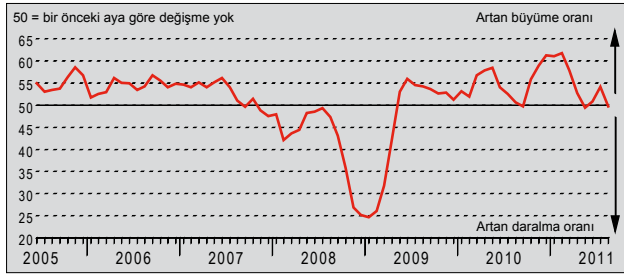
S: Tedarikçilerinizin mal teslimi bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Marjinal bir seviyede olsa da, ortalama tedarikçi performansı Ağustos ayında da düşmeye devam etti. Tedarik süresi arka arkaya 21'inci ayda da uzamaya devam etti. Panelistler, tedarikçilerin elindeki düşük stok miktarını ve belli başlı ham madde kaynaklarına erişim zorluğunu, teslimat gecikmelerine sebep olan ana faktörler arasında gösterdiler.

Mal Alım Miktarı Endeksi

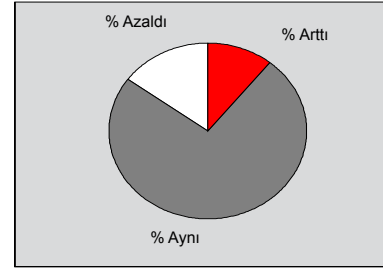
S: Mal alımlarınız (ünite olarak) bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Son anket döneminde ortaya çıkan yeni sipariş seviyesi düşüş eğilimine paralel olarak, Türk imalatçılar satın alma faaliyetlerini azalttılar. Bazı firmalar satın alma işlemlerinin, yüksek girdi maliyetlerinden ve ham madde kaynaklarına erişim zorluğundan ötürü azaldığını belirttiler. Buna rağmen, kaydedilen bu seviye marjinal oranda kaldı.

Girdi Stoku Endeksi

S: Tedarik stokunuz bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Ağustos ayında mevsimsellikten arınmış Satın Alma Stokları Endeksinin değişiklik göstermediğine işaret eden 50,0 değerine düşüşü, üç aylık dönemde envanter seviyesindeki ikinci bir düşüşe işaret etti. En son endeks ölçümüne göre düşüş ılımlı oldu. Resmi olmayan veriler, stokların erimesini düşük girdi yatırımlarının bir sonucu olduğuna işaret etti.

Veri ve Sunum Yöntemiyle İlgili Notlar

Satın Alma Yönetici Endeksi imalat firmalarındaki yöneticilere aylık olarak gönderilen 400 endüstriyel şirketin anketlere verdikleri cevaplardan derlenen veriler üzerinden hazırlanmaktadır. Türk GYH'sına olan endüstriyel katkısı baz alınarak ve coğrafi konumlara göre tabakalandırılmış olan panelin Türk imalat alt sektörlerinin gruplandırılmasında Standart Sanayi Sınıflaması (SIC - Standard Industrial Classification) kullanılmıştır.

Anket cevapları ay ortasında toplanan verilere göre bir önceki ay ile karşılaştırıldığında görülen değişimleri yansıtmaktadır. Raporla tüm göstergeler için her bir cevabı verenlerin yüzdesinin yanında, "arttı/daha iyi" cevabını verenlerle "azaldı/daha kötü" cevabını verenler arasındaki net fark sunulmaktadır.

Yayımla endeksleri öncü bir gösterge niteliği taşımaktadır ve değişimin yönünü gösteren basit bir ölçüdür. Endeksin 50 değerinin üzerinde olması bu değışkende artış olduğunu, 50 değerinin altında olması düşüş olduğunu göstermektedir.

Satın Alma Yöneticisi™ (PMITM) bu raporda sunulan beş ayrı endeksin ağırlıklandırılması yoluyla hesaplanan bileşik bir endekstir. Bu hesapta kullanılan ağırlıklar imtiyazlı Satın Alma ve Tedarik Enstitüsü'nün İngiltere ekonomisiyle ilgili yaptığı araştırmasından türetilmiştir. Bu ağırlıklar şöyledir: Yeni Siparişler -0.3; Üretim -0.25; İstihdam -0.2; Tedarikçilerin Teslim Süresi -0.15; Girdi Stoku -0.1. Bu hesaplarda Tedarik Süresi Endeksi diğer endekslerle aynı yönde hareket edecek biçimde ters çevrilmiştir. Markit ilk yayım tarihinden sonra anket temel verilerinde her hangi bir değişiklik yapmamaktadır ama mevsimlik etkilerden arındırılmış bilgiler zaman içinde revize edilebildiğinden, mevsimlik etkilerden arındırılmış veri dizilimi bundan etkilenebilir.

Uyarı

PMI™ Üretim raporundaki kopya ve veri tabanı hakları Markit Economics Limited şirketine aittir. Markit'in izni olmaksızın elektronik dağıtım da dahil olmak üzere veri dağıtımı ve saklanması yasaktır. Raporların hazırlanması sırasında istatistik ve diğer bilgilerin doğruluğunun kontrolü için her türlü çaba gösterilmiş olsa da, yayıncılar ve veri sağlayıcılar hatalardan veya hatalardan kaynaklanabilecek herhangi bir kayıptan sorumlu tutulamaz. Purchasing Managers' Index™ ve PMI™ Markit Economics Limited şirketinin ticari markalarıdır, HSBC yukarıda sözü edilen markaları lisanslı kullanmaktadır. Markit ve Markit logosu Markit Group Limited şirketinin kayıtlı ticari markalarıdır.